

ನಾದದೇವತೆಯ ಜಂಬೂಸವಾರಿ

ದಸರಾ ಸಂಗೀತಪ್ರೀತಿ

'ನಾದದೇವತೆಯ ಜಂಬೂಸವಾರಿ' (ಅ. 19, ಉಮಾ ಅನಂತ್) ಮುಖಪುಟ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ, ನಾಡಹಬ್ಬ ದಸರೆಯಲ್ಲಿನ ಸಂಗೀತೋತ್ಸವದ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಸವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ. ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ 'ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾನ್'ಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಓದುಗರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಚಿಂತಲಪಲ್ಲಿ ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾನ್‌ಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿರುವುದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಚಿಂತಲಪಲ್ಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಓದುವಾಗ ಚಿಂತಲಪಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾನ್, ಕರ್ನಾಟಕ ಕಲಾಶ್ರೀ ರಂಗರಾವ್ ಅವರ ನೆನಪಾಯಿತು. ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಾಯಕರು ಮತ್ತು ವೀಣಾ ವಾದಕರು. ಸಂಗೀತ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಅವರು ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ನುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವೀಣೆ ಈಗಲೂ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಆ ವೀಣೆಗೆ ನೂರು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ.

—ದೇವಾವತಿ ಎಚ್.ಎಸ್.

ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಣಪ್ಪ ಸ್ಮರಿಸಬೇಕಿತ್ತು

ದಸರಾ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎರಡೂ ಲೇಖನಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ. ವೀಣೆ ಶೇಷಣ್ಣನವರ ಆದಿಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದ ವೈಣಿಕ ಭೈರವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಣಪ್ಪ ಅವರದೂ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಹೆಸರು. ಅವರನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಣಪ್ಪ ಅವರು 1914ರಲ್ಲೇ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಅವರಿಂದ 'ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾನ್' ಎಂಬ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದವರು.

1924ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ 39ನೇ ಅಧಿವೇಶನ

ನಡೆದಾಗ ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ವೀಣೆ ಸೊಗಸನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು. ಅಂದು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೀಡಿದ ವೀಣೆ ಶೇಷಣ್ಣ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ವೀಣೆ ನುಡಿಸಿದ ಅವರ ಇಬ್ಬರು ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಾತನವರಾದ ಭೈರವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಣಪ್ಪ ಅವರೂ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಇವರ ಹೆಸರನ್ನು ದಾಖಲಿಸಬೇಕಿತ್ತು.

—ಆರ್. ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ಬೆಂಗಳೂರು

ತಿದ್ರುಪಡಿ

'ನಾದದೇವತೆಯ ಜಂಬೂಸವಾರಿ' ಲೇಖನದ 24ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಚಿತ್ರದ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಸ್ತಾದ್ ಹಲೀಮ್ ಖಾನ್ ಅವರಿಗೆ ವೀಣೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವ ವೀಣೆ ಶೇಷಣ್ಣ ಎಂದಿದೆ. ಅದು ವೀಣೆ ಶೇಷಣ್ಣ ಬದಲಾಗಿ ಸ್ವರಮೂರ್ತಿ ವಿ.ಎನ್. ರಾವ್ ಎಂದಾಗಬೇಕಿತ್ತು.

—ಸಂ

ಸಂಗೀತದ ಘಮಲು

'ಸ್ವರಪ್ರತಿಭೆಗಳಿಗೆ ರಾಜಾಶ್ರಯದ ಅಂತರ್ಜಲ' (ಅ. 19, ರಮಾ ವಿ. ಬೆಣ್ಣೂರ್) ಲೇಖನ ಮಾಹಿತಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜಮನೆತನ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಲೇಖನ ಮನಗಾಣಿಸಿದೆ. ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಷದವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೂ ಸುಂದರವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

—ಮಾ.ಶೇ. ರಮೇಶ್

ಅದ್ಭುತ ಕಥಾಹಂದರದ 'ಹೊಸಬೆಳಗು'

ಶೈಲಜಾ ಹಾಸನ ಅವರ 'ಹೊಸಬೆಳಗು' ಧಾರಾವಾಹಿ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಮೂಡಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಸರಳ ಹಾಗೂ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ನಿರೂಪಣೆಯಿಂದ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಓದಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ.

—ಸುಮಾ ರಮೇಶ್, ಹಾಸನ

ಈಗಲೂ ಇದೆ 'ಜುಮ್ಮನ ಮರ'

'ಮೈ ಜುಮ್ಮನಿಸುವ ಜುಮ್ಮನ ಮರ' (ಅ. 19, ವಿನುಗಂಗಿ) 'ಮರಗಳ ಕಥೆ' ಬರಹ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. 70ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಶಾಲಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಜುಮ್ಮನ ಮರದ ಮುಳ್ಳಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದು ನೆನಪಾಯಿತು. ಪೆಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ಜುಮ್ಮನ ಕಾಯಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೆ. ಈಗಲೂ ಮಲೆನಾಡಿನ ಕೆಲವರು ಜುಮ್ಮನ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ಮೀನಿನ ಅಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

—ಪಿ.ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್, ರಾಣೆಬೆನ್ನೂರು

ಹಾಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಗತಕಾಲದ ಚೆಲುವು

'ಕಮ್ಮೂ ಮಗ ಫಾರಿನ್ ರಿಟರ್ನ್ಸ್' (ಅ. 19, ವೈ.ಕೆ. ಸಂಧ್ಯಾ ಶರ್ಮ) 'ಮಂದಹಾಸ' ಲೇಖನ ಖುಷಿಕೊಟ್ಟಿತು. ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದ ಕಮ್ಮೂ ಮಗ ಅಲ್ಲಿನ ಹುಡುಗರಂತೆ ಬದಲಾದರೂ ಗತಕಾಲವನ್ನು ಪುನಃ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಗತಕಾಲದ ಚೆಲುವನ್ನು ಹಾಸ್ಯದ ಮೂಲಕ ತೋರಿದೆ.

— ಕೊಡಕ್ಕಲ್ ಶಿವಪ್ರಸಾದ್, ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ತಿಳಿಹಾಸ್ಯ ಕಚಗುಳಿಯಿಟ್ಟಿತು

ಹಾಸ್ಯ ಬರಹ ತಿಳಿಹಾಸ್ಯದೊಂದಿಗೆ ವಿಡಂಬನಾತ್ಮಕ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಿತು. ವಿದೇಶದಿಂದ ಮರಳಿ ಬಂದ ಮಗ ಮನೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಸೋಲುವ ಪರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ದೇಶಿ ನೆಲವನ್ನು ನಗಣ್ಯವಾಗಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಅದರ ಸೌಸವಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಫಾರಿನ್ ರಿಟರ್ನರ್‌ಗಳ ಅಂಬಾಸಿಡರ್ ನಕುಲ ಎನ್ನಬಹುದು.

—ಸುಮಾ ವೀಣಾ, ಹಾಸನ

ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮಾದರಿ

ಅಳಿವಿನಂಚಿನ ಭಾಷೆಯ 'ಪ್ರಾಣ!' (ಅ. 19, ಪ್ರವೀಣ ಕುಲಕರ್ಣಿ), 'ಸೆಲೆಬ್ರಿಟಿ' ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ಈ ಬಾರಿ ನೊಬೆಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪಡೆದ ನಾರ್ವೆಯ ಸಾಹಿತಿ ಜಾನ್ ಫಾಸ್ ಅವರ ಕುರಿತ ಲೇಖನ ತುಂಬಾ ಹಿಡಿಸಿತು.

ಜನರ ಮನಮುಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಸರಳವಾಗಿ ಬರೆದು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ. ಇಂಥವರು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮಾದರಿ.

—ಹುರುಕಡ್ಡಿ ಶಿವಕುಮಾರ ಬಾಚಿಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ

ಉಪಯುಕ್ತ ಆರೋಗ್ಯ ಲೇಖನ

'ವೈರಾಣು ಜ್ವರದ ಬಳಿಕ' (ಅ. 12, ಡಾ. ವಿನಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್) ಆರೋಗ್ಯ ಲೇಖನ ಸಕಾಲಿಕವಾಗಿದೆ. ಜ್ವರದಿಂದ ಗುಣಮುಖರಾಗುವಾಗ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸರಳವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಪಯುಕ್ತ ಬರಹ.

— ಡಾ. ಪ್ರಮೋದ್ ಕುಮಾರ್ ಕೆ.ವಿ., ಬೆಂಗಳೂರು

ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸತ್ಯ ದರ್ಶನ

'ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಅಪ್ಪೆ' (ಅ. 12, ನಳಿನಿ ಭೀಮಪ್ಪ) ಲೇಖನ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸತ್ಯ ನಿದರ್ಶನದಂತಿದೆ. ಮದುವೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ದೊಡ್ಡವರು ಮದುವೆ ವಿಷಯ ಮಾತಾಡುವುದೇ ಅಪರಾಧವಾಗುವ ಕಾಲ ಬರುವುದೇನೋ ಎನಿಸುತ್ತಿದೆ.

—ಎಸ್.ವಿ. ನಾಯಕ್ ರಾಣೆ, ಧಾರವಾಡ